

Ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna "Dwernik - Kamień"

Ścieżka przyrodniczo - dydaktyczna "Dwernik-Kamień" ma długość około 6 km. Różnica wzniesień wynosi blisko 400 m. Czas przejścia to ok. 3 godziny. Ścieżka rozpoczyna swój bieg na parkingu położonym nad Nasiczniańskim potokiem.

Przystanku Nr 1 - Drzewostan Modrzewiowy. Zajmuje on powierzchnię ok. 0,3 ha. Modrzew jest gatunkiem domieszkowym. Wprowadzany sztucznie tworzy tzw. przedplon - pod jego okapem sadzi się gatunki docelowe, takie jak np. buk czy jodła. Drzewom tym w początkowym okresie wzrostu zagrażają jeleniowate. Uszkadzają one młode drzewka poprzez tzw. spałowanie i czemchanie. Spałowanie oznacza zdarcie kory i łyka ze strzałek, natomiast czemchanie polega na wycieraniu scypułu z parostków o strzałkę drzewka przez kozły sarny. Scypuł to miękka warstwa skórną porośnięta drobną sierścią, która pokrywa poroże (parostki to poroże kozłów sarny). Starsze drzewa czasami uszkadzają niedźwiedzie, które mają tu swoją ostoję - zdzierają korę pazurami, by dostać się do soków. Ochrona modrzewi polega m.in. na zakładaniu plastikowych osłonek.

Przystanku Nr 2 - Skała, która zbudowana jest z piaskowca krośnieńskiego i stanowi element przyrody nieożywionej. Występują tu ściany skalne, zespoły skalne jak i skałki o różnej wysokości. Większość z nich powstała w plejstocenie w warunkach klimatu peryglacjalnego. Maszerując nadal pod górę mijamy stanowisko olszy szarej (po lewej) oraz klonu - jaworu, po prawej stronie ścieżki. Stanowiska tego typu są oznakowane niewielkimi tabliczkami na całej trasie ścieżki przyrodniczej.

Stanowisko Nr 3 - Świerki - ich wiek szacuje się na ok. 70 lat a gatunek ten został wprowadzony sztucznie - podobnie jak modrzew świerk jest gatunkiem domieszkowym.

Przystanku Nr 4 - Dwernik Kamień, który składa się z dwóch grzęd. Szczyt Dwernika Kamienia jest pomnikiem przyrody nieożywionej. Chroni się tu grzędy i wychodnie skalne. Za wyjątkowo piękne uchodzą tutejsze panoramy. Widać stąd m.in. Magurę Stuposiańską, dolinę wsi Caryńskie, Połoninę Caryńską, Wetlińską, Smerek i fragmenty pasma Otrytu.

Stanowisko Nr 5 - Drzewa doborowe -występujące tu buki, mają tu doskonałe warunki rozwoju i odnawia się naturalnie. Gospodarcze drzewostany nasienne wybiera się spośród drzewostanów najlepszych pod względem hodowlanym. Robi się to w celu zapewnienia materiału o znanych i dobrych cechach genetycznych. W opisywanym drzewostanie znajduje się obecnie 3 drzewa, które zostały wybrane jako drzewa doborowe i są wpisane do rejestru bazy nasiennej w Polsce. Posiadają one najlepsze cechy i są wyraźnie oznakowane w terenie. Pozyskane z nich nasiona służą do produkcji sadzonek na plantacje nasienne i uprawy pochodne. Dwernik Kamień leży poza terenem Bieszczadzkiego Parku Narodowego, jest częścią Parku Krajobrazowego Doliny Sanu i Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery "Karpaty Wschodnie" oraz europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000.